

PRIVATE AANHOUDING VAN PIRATEN?

EEN BLIK OP DE BELGISCHE WETGEVING

Klaas Willaert

16 maart 2017

INHOUDSOPGAVE

1. Situering
2. Belgische wetgeving
  - a) Algemeen
  - b) Verregaande bevoegdheden en bedenkelijke terminologie
  - c) Geldigheidskwestie
3. Besluit

1. SITUERING

SITUERING

- Artikel 107 Internationaal Zeerechtverdrag:
bemanning koopvaardijschip niet bevoegd om repressief
op te treden tegen piraterij
- Geeft aanleiding tot problemen
  - Bewijs
  - Overmeestering piraten

SITUERING

- Aanpassing of soepelere interpretatie Internationaal Zeerechtverdrag?
- Nu enkel uiteenlopende nationale regels m.b.t. burgerarrest
- Principe: private aanhouding = illegale vrijheidsberoving

2. BELGISCHE WETGEVING

ALGEMEEN

- Wet van 16 januari 2013 houdende diverse maatregelen betreffende de strijd tegen maritieme piraterij ('Maritieme Beveiligingswet')
- 'Vatting' door beveiligingsagenten + 'aanhouding' door kapitein (artikel 19-22 Maritieme Beveiligingswet)

ALGEMEEN

- Beveiligingsagenten kunnen piraterijverdachten ook fouilleren, handboeien en bewaken
- Vereisten en modaliteiten:
Koninklijk Besluit 4 september 2013
(KB Methodes en Procedures Maritieme Beveiliging)

VERREGAANDE BEVOEGDHEDEN EN BEDENKELIJKE TERMINOLOGIE

- Wet + KB: ‘strijd tegen maritieme piraterij’
- Gaat in tegen internationaal recht (artikel 107 Internationaal Zeerechtverdrag), nationale wetgeving (artikel 5 Wet van 30 december 2009 betreffende de strijd tegen piraterij op zee) en Best Management Practices

VERREGAANDE BEVOEGDHEDEN EN BEDENKELIJKE TERMINOLOGIE

- Nuances:
  - Aanhouding van personen die zich zonder toelating van kapitein op schip bevinden
  - Private beveiligingsagenten
  - ‘Vatten’ i.p.v. ‘aanhouden’

VERREGAANDE BEVOEGDHEDEN EN BEDENKELIJKE TERMINOLOGIE

– Onduidelijk gebruik term ‘aanhouden’

(artikel 24-27 KB Methodes en Procedures Maritieme Beveiliging)

– Procedurevoorschriften vervullen

(Wet van 16 januari 2013 tot wijziging van de wet van 30 december 2009 betreffende de strijd tegen de piraterij op zee en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek)

VERREGAANDE BEVOEGDHEDEN EN BEDENKELIJKE TERMINOLOGIE

– Normaal enkel militairen/rechtshandhavingsactoren

– Kapitein wel ruime bevoegdheden

- Ambtenaar burgerlijke stand (artikel 59-60 en 86-87 Burgerlijk Wetboek)
- Opmaak testamenten (artikel 988 e.v. Burgerlijk Wetboek)
- Dwangmaatregelen opleggen als gezagvoerder (artikel 5 Wet van 5 juni 1928)
- Gerechtelijke bevoegdheden bij tuchtvergrijpen (artikel 71-72 Wet van 5 juni 1928)
- Onderzoeksrechter (artikel 77-79 Wet van 5 juni 1928)
- Politiebevoegdheden (Wet van 30 maart 1891)

– ... maar lijkt niet te rechtvaardigen

VERREGAANDE BEVOEGDHEDEN EN BEDENKELIJKE TERMINOLOGIE

- Aangewezen oplossing?
  - Wachten op oorlogsschip
    - Procedurevoorschriften!
(Wet van 30 december 2009 betreffende de strijd tegen piraterij op zee en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek)
  - Piraten behandelen als vluchtelingen of verstekelingen

GELDIGHEIDSKWESTIE

- Tijdelijke wet
- KB inzake verlenging niet tijdig bekrachtigd door wet
(Koninklijk Besluit van 19 december 2014)
- Later retroactieve wet (Wet van 16 juli 2015)
- Zeer slordig: vervangen door nieuwe wet (Wet van 10 augustus 2015)

GELDIGHEIDSKWESTIE

- Terugwerkende kracht = delicaat vraagstuk
- Termijn weinig zin indien kan worden omzeild
- In principe: wet en KB opgeheven bij verlopen termijn
- Bepaling tijdelijke gelding ook uitgewist
  - Fout wetgever verhuld + onbeperkte geldigheid
  - Geen wettelijke basis voor KB inzake verlenging

3. BESLUIT

BESLUIT

- Bevoegdheidstoekenning wenselijk en legaal?
- Nefast voor mensenrechtenbescherming
- Louter gezond verstand lijkt af te raden
  - Wettelijke verankering is geen goed idee
  - Soepele rechtspraak kan nog steeds
- Slordige wetgeving is alvast geen voorbeeld

Klaas Willaert

Doctorandus/assistent

MARITIEM INSTITUUT

E kwillae.willaert@ugent.be

T +32 9 264 68 94

 Ghent University

 @ugent

 Ghent University

www.ugent.be